

NOVI DOKUMENTI

Günther Aschoff

U povezanosti sa istraživanjima o požaru prvog Geteanuma Ginter Ašof (Günther Aschoff) je pregledao mnoge arhivske dokumente. Pri tome je mogao da utvrdi, da je pitanje rođenja Rudolfa Štajnera bilo postalo nejasno kroz mnoge publikacije. Zato je po nalogu dornaške radne grupe arhiv i istorijat sakupio sve, što je mogao da nađe o mestu i datumu rođenja Rudolfa Štajnera. Ova naknadna istraživanja su pokazala, da je dan rođenja R. Štajnera 27. februar, a ne 25. februar 1861. godine.

Nasuprot dosadašnjim publikacijama otac Rudolfa Štajnera Johan Baptist Štajner nije bio rođen u Gerasu (takođe u autobiografiji „Moj životni put“, ICD 28, str. 7, Wort 2006), nego u nedaleko odatle malom mestu Trabenraju 23. juna 1829. godine. Tu je otac bio oblasni lovac i šumar. Pošto su se njegovi roditelji bili preselili u Geras i Johan Baptist Štajner neko vreme pohađao gimnaziju, stupio je on otprilike 1850. god. kao lovac u službu kod grofa Hojoša; kasnije je on radio i živeo u Hornu. Tu je Johan Baptist Štajner upoznao krojačicu Francisku Bli, rođenu 8. maja 1834. 1858. godine oni su odlučili da se venčaju. Otac je za to morao prvo da zamoli za dozvolu svog poslodavca, grofa. Ovaj se pak nije složio, jer je htio da u svojoj službi ima samo neoženjene lovece. Posle toga otac je odlučio da se zaposli kod novoosnovane južne železnice, na prvoj voznoj liniji od Beča do Triesta. Završio je kurs za telegrafiste. U maju 1859. započeo je svoj rad kod južne železnice u Prestraneku, u blizini St. Petera, današnje Pivke, otprilike 30 kilometara istočno od Triesta. Prestranek je jedno manje mesto sa zanimljivim dvorcem, gde su u ono vreme odgajani lipicaneri za bečku dvorskou školu jahanja.

Venčanje roditelja

14. januara 1860. dobio je Johan Baptist Štajner odobrenje za brak od sreske kancelarije u Gerasu. 20. marta su Johan Baptist Štajner i Franciska Bli obavili takozvani bračni ispit u katoličkoj župi u Hornu. Pri tome su bili provereni svi njihovi papiri, takođe njihovo poznavanje religije. Posle toga je verenik ponovo otišao da radi u Prestranek, gde je on u to vreme i stanovao. Stvar je opštepoznato bila takva, da je venčanje moralo da se održi u mestu stanovanja mladoženje. Takođe u knjizi venčanja iz Horna stoji zabeleženo 8. maja 1860., da je venčanje održano u Prestraneku u nadležnoj župi Slavina. Do sada još nije bilo moguće utvrditi u Prestraneku, kada se tačno održalo venčanje. Na venčanje je Franciska Bli morala pešice da ode u Beč, da bi tamo uhvatila voz za Prestranek. Tamo su oboje stanovali verovatno do Nove godine 1860/1861, kada je Johan Baptist Štajner premešten u Kraljevec, gde su stanovali u kući broj 24. Otac je imao na železničkoj stanici uvek tri dana i noći neprekidne službe.

Rođenje na železničkoj stanici Kraljevec

Približavao se dolazak prvog deteta. Rođenje se produžilo od 26. na 27. februar 1861. godine. Mora se pretpostaviti, da je otac Johan Baptist tražio tada od svoje žene Franciske da dođe kod njega na železničku stanicu, da pri porođaju ne bi sama bila kod kuće. Na železničkoj stanici Kraljevec postojala je mala spavaća soba i jedna radna prostorija za železničkog službenika, kao i čekaonica. **Tako je Rudolf Štajner rođen 27. februara, otprilike u 23.15 sati**, na železničkoj stanici u Kraljevcu. Ovo vreme naveo je Rudolf Štajner kasnije, ili u toku minhenskog kongresa 1907. ili u toku kongresa u Budimpešti 1909, engleskom astrologu Alanu Leu na njegovo pitanje. Alan Leo je na oba kongresa održao po jedno predavanje o astrologiji. Tako je postala poznata satnica rođenja Rudolfa Štajnera.

Kod rođenja bili su prisutni pored majke i oca naravno i šef stanice Laurencijus Dim i njegova supruga Jozefa Jakl, kumovi, i jedna babica. Babica je posle rođenja povezala detetu pupčanu vrpcu. Pošto se u to vreme često dešavalo da loše povezana pupčana vrpca dovede do velikog gubitka krvi, roditelji su se brzo odlučili da obave jedno hitno krštenje. Ono se sastojalo u tome, što je jedan kršteni katolik rekao: „Krstim te u ime Oca i Sina i Svetoga Duha.“ Jer je to već bila ponoć ili kratko posle ponoći, i nije se htelo da novorođeno dete možda umre nekršteno.

Sutradan ili prekosutra obavljeno je crkveno krštenje u crkvi u Draškovcu. Službeni župnik Gabrijel Mestic zapisao je pod 27. februarom 1861. rođenje i krštenje „Adolfusa Laurencijusa Jozefusa Štajnera“ u registar krštenih. Kao mesto rođenja naveo je „Kraljevec 24“. Na kraju je zapisao „Gabrijel Mestic“ pod kategorijom imena i službe krštenog sveštenika.

Nije poznato, zašto je pogrešno ime bilo zapisano u registar krštenih. Ali u prvom tomu pisama, koji se prvi put pojavio 1948., u napomenama za autobiografsko predavanje od 4. februara 1913. posebno je navedeno, da je crkveno krštenje održano na ime Rudolf Jozef Lorenc. Napomene za ovo predavanje potiču od Karla Septimusa Pihta. Posle smrti Rudolfa Štajnera 30. marta 1925. Piht je potražio u Hornu Štajnerovu sestru Leopoldinu Štajner i sa njom imao nekoliko razgovora. Na osnovu ovih razgovora, koji su se sigurno ticali i rođenja, došlo se do ove kratke rečenice: „Rođenje Rudolfa Štajnera se produžilo od 26. na 27. februar 1861., što je dovelo do hitnog krštenja. Crkveno krštenje je sledilo u katoličkoj župi Draškovec, nedaleko od Kraljevca, na ime Rudolf Jozef Lorenc.“ Postavljanje kamena temeljca za Jovanovu građevinu u Minhenu bilo je predviđeno takođe za 27. februar.

Zamršena situacija sa dokumentima

U toku vremena razvijanja ideje tročlanstva Rudolf Štajner je bio često žestoko napadan i zbog toga je on takođe češće u predavanjima pominjao svoje katoličko krštenje, time što je on sam ili su i drugi pokazivali njegovu krštenicu. U predavanju od 8. juna 1920. u Štuttgartu rekao je on na kraju, „da sam ja kao dete hrišćansko-

katoličkih roditelja kršten u Kraljevcu 27. februara 1861“, što barem indirektno ukazuje na ovo hitno krštenje.

Tako je 27. februar jedini zajemčen datum, koji su stalno koristili njegovi roditelji i sam Rudolf Štajner. Kada je Rudolf Štajner otišao u realnu školu u Viner-Nojštatu, njegovi roditelji su naveli 27. februar 1861. kao datum njegovog rođenja.

Posle završetka realne škole otišao je on u Beč na tehničku visoku školu. Za to mu je bila potrebna neka isprava (legitimacija). Za tadašnje vreme bila je merodavna uprava crkve, civilna uprava (kancelarija) u današnjem smislu nije još postojala. Koliko je bila važna ova crkvena krštenica, može se videti iz toga, da je Štajnerova sestra Leopoldina koja je rođena u Potšahu zahtevala krštenicu, ali je nikada nije dobila, pošto je župnik zaboravio da je upiše u registar krštenih. Tako je ona ostala bez isprava čitavog svog života do svoje smrti 1. novembra 1927. godine.

Krštenica za Rudolfa Štajnera morala je da se traži kod župe Draškovec, koja je bila nadležna za Kraljevec. Može se razumeti, da su roditelji bili zaprepašćeni, kada je taj dokument prispeo u Nojderfl i oni u njemu otkrili pogrešno ime i pogrešno naznačeno mesto rođenja. Tamo je stajalo „Kraljevec 24“ umesto „Železnička stanica Kraljevec“ kao i služba i ime krštenog sveštenika „Gabrijel Mestric“. Roditelji su posle toga otišli do župnika Johana Videra iz Nojderfla i zamolili ga da im izda novu valjanu krštenicu. I ova krštenica je ostala sačuvana.

Dve fotografije krštenice

Postoje dve fotografije ove novo-izdate krštenice: Jedna potiče od 1. februara 1914., kada je Rudolf Štajner zamolio Maksa Bencingera da je fotografiše; druga potiče iz godina 1918–1920, iz takozvanog vremena tročlanstva, u kojem je Rudolf Štajner bio konfrontiran sa gadnim sumnjičenjima i ruženjima. Verovatno je zbog toga Bencinger još jednom fotografisao krštenicu. Od ove fotografije su štaviše podeljeni otisci članovima, koji su držali predavanja o tročlanstvu. Tako su u ruci imali dokaz o poreklu Rudolfa Štajnera i njegovom crkvenom vaspitanju.

Sa fotografije od 1. februara 1914. uspelo je dešifrovanje gotovo svega, izuzev nekoliko mesta sa malim dopunama. Iz ove fotografije se jasno može videti, da su roditelji kod župnika u Nojderflu dali da se koriguje ime Adolfus u „Rudolf“ i mesto rođenja u „Železnička stanica Kraljevec“. Kod kumova „Lorenc Dim i Jozefa Jakl“ dali su da se dopuni još „šef stanice“ i kod imena i službe krštenog sveštenika može se dobro zaključiti iz preostalih slova, da tamo стоји: „Krštenje svako potvrđuje“, dakle svako od roditelja potvrđuje, da je obavljeno hitno krštenje.

Druga fotografija 1918/20 pokazuje krštenicu već toliko nečitkom, da više nije moguće pročitati najvažnije mesto o rođenju i krštenju, ako se već nešto ne zna o tome, šta bi tamo trebalo da se nalazi. Ali u prvom stupcu jasno se vidi „25“. Kao što se može razabrati sa fotografije iz 1914. godine, ovaj tekući broj se ipak odnosi na rođenja u 1861. godini. Pošto su od fotografije iz 1918/20 podeljeni otisci, mogao je nastati nesporazum, da je po krštenici rođenje bilo 25. februara. Osim toga sačuvana su još dva pisma Evgenije Bredov Rudolfu Štajneru iz 1921. god., u kojima ona govori o 25.

februaru 1861. kao datumu rođenja. Mora se poći od toga, da je ovaj broj 25 u to vreme dalje prenošen usmeno.

Izvesne nesigurnosti

Može biti da je i sam Rudolf Štajner postao malo nesiguran, jer je od svojih roditelja znao, da je dobio crkveno krštenje – a ovo dabome nije moglo da se obavi na dan njegovog rođenja. Zbog toga je on neko vreme svakako verovao, da bi njegovo rođenje moralo biti 25. februara. Razjašnjenje je došlo najkasnije 3. oktobra 1923., kada je Štajner bio poslednji put kod svoje sestre Leopoldine u Hornu, da razgovara takođe o svom rođenju i da pojasni određena pitanja. U ovo vreme Rudolf Štajner je već počeo da piše svoju autobiografiju „Moj životni put“. Sledeći nacrt za početak autobiografije, od oktobra 1923., ostao je sačuvan na jednom listu: „Moje rođenje pada na 25. februar 1861. Dva dana kasnije sam kršten.“ Iz toga se može razabrati, da je Rudolf Štajner znao da je dva dana posle svog rođenja bio kršten. Ovaj papir koji je sačuvan u arhivu Rudolfa Štajnera je jedino mesto sa 25. februarom 1861. iz Štajnerove ruke. Ovaj papir Rudolf Štajner kasnije nije nikada ponovo upotrebio, to jest objavio, umesto toga pojavio se 9. decembra 1923. u „Geteanumu“ br. 18 početak njegove autobiografije, prvo poglavlje. Tamo stoji: „Ja sam rođen u Kraljevcu 27. februara 1861. godine“ – gotovo ista rečenica kao u autobiografskom predavanju od 4. februara 1913., gde je on naravno morao da se brani od neistina.

Time se ne može reći, da je Rudolf Štajner prečutao svoj pravi datum rođenja, utoliko više jer mu u celom njegovom životu ništa nije bilo tako važno kao istinitost. O ezoteričnim učenicima ili o članovima Mistica Eterna se zna, da se njima postavljaju najstrožiji zahtevi u odnosu na istinitost. Tako da se teško može onome, koji je imao takve zahteve, pripisati, da je namerno objavio pogrešan datum.

Otuda dakle proizlazi, da je to bio 27. februar 1861., kada je rođen Rudolf Štajner. Takođe na svim ostalim dokumentima – tim za tehničku visoku školu u Beču, pa preko vajmarskog arhiva i onim iz berlinskog vremena – ili na prijavnom listu, koji je morao da ispuni, ako je posećivao roditelje u Hornu, stoji uvek 27. februar 1861.

Svetsko-istorijske povezanosti

Šta nam pak još može pasti u oči kod ovog 27. februara? Neka ovde bude samo kratko nagovešteno, u kojoj velikoj povezanosti se nalazi rođenje Rudolfa Štajnera. 27. februara 1784. umro je grof Sen-Žermen u Ekernferdu. 11 x 7 godina kasnije rođen je Rudolf Štajner. O značenju ovog broja on govori u predavanjima o Jevanđelju po Mateju. Rudolf Štajner izveštava u predavanjima od 4. novembra i 16. decembra 1904., da je grof Sen-Žermen bio jedna inkarnacija Kristijana Rozenkrojca. Vezu sa ovom individualnošću je Rudolf Štajner često i temeljno opisivao, takođe i koliko je tesno sa njim bila povezana i sa tim, što je on imao da uradi u svom životu.

Karl Kenig je ukazao na sledeću neobičnost, koju je publikovao 1955. god. u „Saopštenjima iz antropozofskog rada u Nemačkoj“, pod nazivom '1860. godina pre i 1860. godina posle Misterije na Golgoti'. Tamo on upućuje na jedno predavanje Rudolfa Štajnera od 6. februara 1920., u kojem Štajner izvodi, da je znanje o reinkarnaciji ugašeno 1860. godine pre Misterije na Golgoti. U to vreme se imalo još slutnje ili osećanja, ali neko saznanje reinkarnacije od tada nije više postojalo. Zasluga je Karla Keniga da je ovo pojašnjeno. Sada eto pada u oči, da su 1860. godine posle prekretnice vremena roditelji Rudolfa Štajnera bili odlučili da se venčaju a Rudolf Štajner je bio rođen kao taj, koji je mogao da donese novo znanje o reinkarnaciji u svim njenim povezanostima. Ovo razdoblje do 1860. god. sadrži 100 mesečevih čvorova (od 1. januara 1. god. posle Hrista do 20. decembra 1859). Stoga se može reći, kao što to čini Karl Kenig u tom članku, da u važnije datume biografije Rudolfa Štajnera spada takođe 1860. godina. I time samo prividno zagonetna odluka roditelja, da se venčaju pod tako neugodnim okolnostima.

Sledeći važan datum, 1879. godina, u kojoj je Rudolf Štajner otišao iz Nojderfla na tehničku visoku školu u Beč, jeste vreme, u kojem je takođe bila izdata nova krštenica (Rudolfa Štajnera) i koje predstavlja početak Mihajlovog doba. Dalji važni svetsko-istorijski datumi u povezanosti sa Štajnerovim životom su: 1899. god., kraj tamnog doba ili Kali Yuge, zatim 1909. god., početak opažanja eterskog Hrista i 1910. god., u kojoj Rudolf Štajner prvi put govori o tome u Štokholmu 12. januara. Pada u oči još i to, da je 22. januara 1910. umro otac Rudolfa Štajnera – i time unutra u ovo vreme. Pomoću ovih nagoveštaja može se uvideti, u kojoj svetsko-istorijski značajnoj povezanosti se dogodilo rođenje Rudolfa Štajnera.

Sve ovo i upravo to, što je Rudolf Štajner rekao u predavanjima i što je sam objavio, ukazuje na 27. februar 1861. kao na datum njegovog rođenja.

Preuzeto iz nedeljnika „Geteanum“, 27. februar 2009.

Preveo Siniša Nikolić

(na fotografiji su sestra Leopoldina i Rudolf Štajner, stoji, oko 4 godine)

(rodna kuća R. Štajnera danas u Kraljevcu, Hrvatska)

(„Ja sam rođen u Kraljevcu 27. februara 1861. godine“)